

- (24) ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਪਾ ਕੇ ਵਾਸਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਯੁਧ ਕਰੋ । ਬਾਹਰਲੇ ਯੁਧ ਨਾਲ ਕੀ ਲਾਭ ? ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਰੂਪੀ ਜੀਵਨ ਯੁਧ ਮਿਲਣਾ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਹੈ ?
- (25) ਸਿਰ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭੈੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿਚ ਲਗੀ ਆਤਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
- (26) ਗਿਆਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਾਰਿਤਰ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਹੀ ਸਾਸ਼ਵਤ ਹੈ । ਸਚ ਹੈ, ਸਨਾਤਨ (ਪੁਰਾਣੀ) ਹੈ । ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਸਿਵਾ, ਦੂਸਰੇ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਸੰਜੋਗ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹਨ । - ਸਥਾਰਪਦਿਨ

ਮੋਕਸ਼ (ਮੁਕਤੀ ਜਾਂ ਨਿਰਵਾਨ)

- (1) ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਰਮ ਰਾਹੀਂ ਮੋਕਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । - ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ
- (2) ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਭੋਗੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।
- ਉਤਰਾਧਿਐਨ
- (3) ਜੀਵ ਗਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਚਾਰਿਤਰ ਰਾਹੀਂ ਆਸ਼ਰਵ ਦਾ (ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ) ਰੋਕਦਾ ਹੈ । ਤਪ ਰਾਹੀਂ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਝਾੜਦਾ ਹੈ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
- (4) ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
- (5) ਜੇ ਸਾਧਕ ਅੱਗ (ਕਾਮਭੋਗਾਂ) ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਛੇਤੀ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- (6) ਨਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਜੀਵ, ਪਿਛਲੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
- (7) ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਣ ਤੇ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ ਕੇਵਲ ਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਗਿਆਨ, ਦਰਸ਼ਨ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਚਾਰਿਤਰ (ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ) ਅਤੇ ਤਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦਸਿਆ ਹੈ ।
- (8) ਸ਼ਰਧਾ ਰਹਿਤ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਅਗਿਆਨੀ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ । ਆਚਰਣ ਹੀਣ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ । ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਰਵਾਨ (ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦਾ ਆਤਮਾ) ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ।
- ਉਤਰਾਧਿਐਨ

- (9) ਜਦ ਆਤਮਾ ਸਾਰੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੈਲ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਿਸੇ ਸਿਧ ਸ਼ਿਲਾ ਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸਿਧ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਵਿਨੈ (ਨਿਮਰਤਾ, ਸੇਵਾ ਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ)

- (1) ਆਤਮਾ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਨੈ ਧਰਮ ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
- (2) ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਿਮਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੇ । - ਦਸ਼ਵੈਕਾਲਿਕ
- (3) ਵਿਨੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਤੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੇਸ਼ਟ ਧਰਮ ਹੈ ।
- (4) ਵਿਨੈ ਰਾਹੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚੰਗਾ ਚਾਰਿਤਰ (ਸਾਧੂ ਧਰਮ) ਮਿਲਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਵਿਨੈ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
- (5) ਧਰਮ ਦਾ ਮੂਲ ਵਿਨੈ ਹੈ । - ਗਿਆਤਾ
- (6) ਸਿਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- ਉਤਰਾਧਿਐਨ

ਸੰਜਮ

- (1) ਸਾਧਕ ਸੰਜਮ ਤੇ ਤੱਪ ਰਾਹੀਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪਵਿਤਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ।
- (2) ਅਸੰਜਮ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਤੇ ਸੰਜਮ ਵਿਚ ਜੁੜ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
- (3) ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ੧੦-੧੦ ਲੱਖ ਗਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰੇ, ਉਸ ਦਾਨ ਪਖੋਂ ਸੰਜਮੀ ਦਾ ਸਰੇਸ਼ਟ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...

ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ਵਿਵਹਾਰ

- (1) ਆਚਾਰੀਆ ਰਾਹੀਂ ਬੁਲਾਉਣ ਤੇ ਚੇਲਾ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਚੁੱਪ ਨਾ ਰਹੇ ।
- ਉਤਰਾ...
- (2) ਜਿਹੜਾ ਚੇਲਾ ਲੱਜਾ (ਸ਼ਰਮ) ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਾ ਜੇਤੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੀ ਵਿਨੈ ਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
- (3) ਦੁਸ਼ਟ ਘੋੜਾ ਜਿਵੇਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਚਾਬੁਕ ਦੀ ਇਛਾ ਰਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਨੈ ਵਾਨ ਚੇਲਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਨਾ ਅਖਵਾਏ ।
- (4) ਸਭ ਇੰਦਰੀਆਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮੇ ।

ਵੈਰਾਗ

- (1) ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੂਪ ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਚਮਕ ਵਾਂਗ ਚੰਚਲ (ਅਸਥਿਰ) ਹੈ । ਰਾਜਨ ! ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੋਗਾਂ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋ । ਪਰਲੋਕ ਵੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ? - ਉਤਰਾ...
- (2) ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਪਾਪ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ । ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਸਾਧਕ ਹੰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰੇ । - ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ
- (3) ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੁਖ ਦੀ ਆਸ ਰਖਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਸੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ । ਮੋਹ ਵਿਚ ਫਸੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
- (4) ਪੀਲਾ ਪੱਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਗਿਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਪਤਿਆ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਅਜ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਇਕ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਸੀ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਹੈ । - ਅਨੁਯੋਗਾਦਾਰ
- (5) ਸਾਧਕ ਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇਛਾ ਕਰੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਤ ਦੀ । ਜੀਵਨ, ਮੌਤ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇਛਾ ਨਾ ਕਰੇ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
- (6) ਬਹਾਦਰ ਵੀ ਮਰਦਾ ਹੈ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਵੀ ਮਰਦਾ ਹੈ । ਮਰਨਾ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਹੈ । ਜਦ ਮੌਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹਾਦਰ ਵਾਲੀ ਹੀ ਮੌਤ ਚੰਗੀ ਹੈ ।
- (ਮਰਨਾਸਮਾਧੀ)
- (7) ਸਚਾ ਸਾਧਕ ਲਾਭ, ਹਾਨੀ, ਸੁਖ, ਦੁਖ, ਨਿੰਦਾ, ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
- (8) ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਫਸੀਆਂ ਜੀਵ ਲੋਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਨਾਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । - ਪ੍ਰਸ਼ਨ...
- (9) ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਘੁਮਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕਾਸ਼ਯੋਗ, ਰੋਗ ਸਮਾਨ ਹਨ ।
- ਸੂਤਰ...
- (10) ਤੁਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ । - ਅਚਾਰ...

ਸ਼੍ਰਮਣ (ਸਾਧੂ)

1. ਜੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕ ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਰਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੀ ਸਚਾ ਸ਼੍ਰਮਣ ਹੈ ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ...

2. ਨਿਰਗੁੰਥ ਮੁਨੀ ਹੋਰ ਤਾਂ ਕਿ, ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ।
- ਦਸਵੇਕਾਲਿਕ
3. ਜੇ ਸ਼੍ਰਮਣ ਖਾ ਪੀ ਕੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸੌ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਾਪੀ ਸ਼੍ਰਮਣ ਹੈ ।
- ਉਤਰਾ...
4. ਜੇ ਆਪਣੀ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਖਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਸਚਾ ਨਿਰਗੁੰਥ (ਸਾਧੂ) ਹੈ ।
5. ਜੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ, ਉਹ ਹੀ ਭਿਖਸ਼ੂ ਹੈ ।
- ਦਸਵੇ...
6. ਜੇ ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਇਕ ਸੁਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਭਿਖਸ਼ੂ ਹੈ । - ਦਸਵੇ...
7. ਰਿਸ਼ੀ ਮੁਨੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਕਿਸੇ ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ।
- ਉਤਰਾ...
8. ਜੇ ਸ਼ਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੋਢ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੀ ਸ਼੍ਰਮਣ ਭਿਖਸ਼ੂ ਹੈ ।
9. ਸਮਭਾਵ (ਇਕ ਸੁਰਤਾ) ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸ਼੍ਰਮਣ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
10. ਗਿਆਨ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਨੀ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
11. ਸਚਾ ਸੰਤ, ਪੂਜਾ, ਇਜਤ ਅਤੇ ਯਸ ਦੀ ਇਛਾ ਨਾ ਕਰੇ । - ਸੂਤਰ...
12. ਸ਼੍ਰਮਣ ਕਸ਼ਾਏ (ਕਰੋਧ, ਮਾਨ, ਮਾਈਆ ਤੇ ਲੋਭ) ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਰਹੇ । - ਉਤਰਾ...

ਜੀਵਨ ਕਲਾ

1. ਚੰਗੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ । - ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ
2. ਸਮਾਇਕ (ਧਾਰਮਿਕ ਕ੍ਰਿਆ) ਰਾਹੀਂ ਜੀਵ, ਪਾਪਕਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
3. ਸਵਾਧਿਆਏ (ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ) ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੁਖਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
4. ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਮਲ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਪਾਸਕ ਵੀ ਕਾਮ ਭੋਗਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸਦਾ । - ਉਤਰਾ...
5. ਸ਼ੀਲਵਾਨ ਅਤੇ ਬਹੁਸੁਰਤ (ਗਿਆਨੀ) ਭਿਖਸ਼ੂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।
- ਉਤਰਾ...
6. ਕਸ਼ਾਏ ਅਗਨੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਸ਼ਾਏ ਹਨ ਕਰੋਧ, ਮਾਨ ਮਾਈਆ ਅਤੇ ਲੋਭ । ਸੁਰਤ (ਗਿਆਨ) ਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਤਪ ਇਸ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਂਦੇ ਹਨ । - ਉਤਰਾ...
7. ਕਰੋਧ, ਮਾਨ, ਮਾਈਆ ਤੇ ਲੋਭ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਦੇਸ਼ ਹਨ ।
- ਸੂਤਰ...

8. ਕਸ਼ਾਏ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਵੀਤਰਾਗ ਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...

ਕਰੋਧ ਖਿਮਾ

1. ਕਰੋਧ ਪਿਆਰ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । - ਦਸ਼ਵੈਕਾਲਿਕ
2. ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਕਰੋਧ ਨੂੰ ਜਿੱਤੇ । - ਦਸ਼ਵੈਕਾਲਿਕ
3. ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਖਿਮਾ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ । ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਮੈਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ । ਮੇਰੀ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਹੈ । ਮੇਰਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵੈਰ ਨਹੀਂ ।
- ਦਸ਼ਵੈ...
4. ਮੁਨੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਖਿਮਾ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
5. ਖਿਮਾ ਮੰਗਣ ਨਾਲ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆੰਤਰਿਕ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
6. ਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਧਰਮ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਮਾਨ

1. ਅਹੰਕਾਰ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ । - ਸੂਤਰ...
2. ਮਾਨ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਜੀਵ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
3. ਜੇ ਹੰਕਾਰ ਵੱਸ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਤਿ ਲਾਪਰਵਾਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੰਦ ਭਾਗੀ ਹੈ ।
4. ਹੰਕਾਰੀ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹੰਕਾਰ ਵੱਸ, ਆਪਣਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸਮਝ ਕੇ ਨੀਵਾਂ ਗਿਣਦਾ
- ਸੂਤਰ...

ਮਾਇਆ (ਧੋਖੇਵਾਜੀ)

1. ਮਾਯਾ (ਧੋਖੇਬਾਜ਼) ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਦੀ (ਅਣਗਹਿਲੀ) ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
2. ਮਾਯਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਮਿਥਿਆ ਦਰਿਸ਼ਟੀ (ਗਲਤ ਧਾਰਣਾ) ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
ਮਾਈਆ ਰਹਿਤ ਜੀਵ ਸਮਿਅਕ ਦਰਿਸ਼ਟੀ (ਸਹੀ ਧਾਰਨਾ) ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
- ਦਸ਼ਵੈਕਾਲਿਕ
3. ਮਾਯਾ (ਧੋਖਾ) ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ । - ਦਸ਼ਵੈਕਾ...

ਲੋਭ

1. ਲੋਭ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । - ਦਸ਼ਵੈ...
2. ਲੋਭ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ । - ਸਭਾ...

3. ਲੋਭ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚ ਨੂੰ ਝੂਠ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । - ਸੂਤਰ...
4. ਆਜਾਦ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ੇਰ ਵੀ ਮਾਸ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । - ਸੂਤਰ...
5. ਲੋਭ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਜਿਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । - ਦਸਵੈ...

ਮੋਹ

1. ਜੇ ਮੋਹ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਰਮ ਬੰਧ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । - ਅਚਾਰਾਂਗ ਸੂਤਰ
2. ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ, ਮੋਹ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । - ਅਚਾ...
3. ਰਾਗ ਤੇ ਦਵੇਸ਼ ਦੋਹੋਂ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਹਨ । - ਉਤਰਾ..
4. ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਰਾਗ, ਦਵੇਸ਼ ਵਸ, ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ । - ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ
5. ਪਾਪ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਵਾਂ ਪਾਪ ਕਰਮ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । - ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ

ਕਰਮ

1. ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਦਾ ਫਲ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਮੰਦੇ ਕਰਮ ਦਾ ਫਲ ਮੰਦਾ ।
- ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ
2. ਜਿਵੇਂ ਬੀਜ ਦੇ ਜਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਬੀਜ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਦੇ ਜਲ ਜਾਣ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਉਤਪਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । - ਦਸਵੈਕਾਲਿਕ
3. ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਕਾਰਣ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਯੋਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
- ਅਚਾਰਾਂਗ ਸੂਤਰ
4. ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮ ਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ । ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਯੋਨੀਆਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ । ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਭੋਗੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ।
- ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ
5. ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਨੇਕਾਂ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਯੋਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ । ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖ ਜਨਮ, ਬੁਢਾਪੇ, ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ । ਕਰਮਾਂ ਕਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਚਾਰ ਗਤਿ (ਮਨੁੱਖ, ਦੇਵ, ਪਸ਼ੂ ਤੇ ਨਰਕ) ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ । - ਸੂਤਰ...

6. ਜਿਵੇਂ ਪਾਪੀ ਚੋਰ ਚੋਰੀ ਕਰਦੇ ਪਕੜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਇਸ ਲੋਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਚ ਜੀਵ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਭੋਗਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਭੋਗੇ ਬਿਨਾਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
7. ਕਰਮ, ਜਨਮ ਤੇ ਮਰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਹੈ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
8. ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੜਾਂ ਦੇ ਸੁੱਕ ਜਾਣ ਤੇ, ਸਿੰਜਣ ਨਾਲ ਵੀ ਦਰਖਤ ਹਰਾ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੋਹ ਕਰਮ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਕਰਮ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । - ਦਸਵੇਂ...
9. ਜਿਵੇਂ ਰਾਗ ਦਵੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਬੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਭ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨੂੰ ਜੀਵ ਸਿਧ (ਮੁਕਤ) ਹੋ ਕੇ, ਸਿਧ ਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
10. ਆਤਮਾ ਅਮੂਰਤ (ਸ਼ਕਲ ਰਹਿਤ) ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਇੰਦਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਅਮੂਰਤ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਨਿਤ (ਹਮੇਸ਼ਾਂ) ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ । ਅਗਿਆਨ ਆਦਿ ਕਾਰਣ ਆਤਮਾ ਦੇ ਕਰਮ ਬੰਧਨ ਹਨ । ਅਤੇ ਕਰਮ ਬੰਧਨ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ

ਗਿਆਨ ਬੋਧ (ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ)

1. ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦੁਰਗਤਿ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ।
- ਉਤਰਾ..
2. ਜਿਵੇਂ ਸੜੇ ਕਨੇ ਵਾਲੀ ਕੁੱਤੀ ਹਰ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੁਤਕਾਰ ਕੇ ਕਢ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਰਿਤਰ ਹੀਣ ਆਖਾ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਥਾਂ ਤੋਂ ਕਢ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
3. ਵਰਤ ਦਾ ਧਾਰਕ ਘਟ ਖਾਵੇ, ਘਟ ਪੀਵੇ, ਘਟ ਬੋਲੇ ।
4. ਆਤਮਾ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੇ ।
- ਦਸਵੇਂਕਾਲਿਕ
5. ਅਹੰਕਾਰ, ਕਰੋਧ, ਪ੍ਰਮਾਦ (ਅਣਗਹਿਲੀ) ਰੋਗ ਅਤੇ ਆਲਸ, ਪੰਜ ਕਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਸਿਖਿਆ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ।
6. ਧਰਮ ਸਿਖਿਆ ਵਾਲਾ ਘਰ ਵਿਚ ਵੀ ਸੁਵਰਤੀ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
7. ਜੇ ਚੰਗਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਿਠਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।
8. ਜਿਥੇ ਕਲੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਥੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ।

9. ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਯਤਨਾ (ਸਾਵਧਾਨੀ) ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਪੜਦਾ ਹੈ, ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਸੌਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਪਾਪ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਬਧੋ (ਇਕੱਠ) ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ।
10. ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਅਤੇ ਬੁਧੀਵਾਨ ਹੈ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
11. ਆਤਮ ਕਲਿਆਣ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਸ਼ਰਮ, ਦਿਆ, ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਚਰਯ ਹੀ ਆਤਮ ਸੁਖੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ ।
12. ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੁਪਤ ਗੱਲ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ । - ਸੂਤਰ...
13. ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਮਿਲਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ । - ਉਤਰਾ...
14. ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੀ ਸਚਾ ਨਿਰਗੁੰਥ ਹੈ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
15. ਸਮਝਦਾਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵਧੋ ਨਾ ਬੋਲੇ । - ਸੂਤਰ...
16. ਗਿਆਨੀ ਸਾਧੂ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲੇ ਜੋ ਸਭ ਲਈ ਹਿਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ । - ਦਸਵੈਕਾਲਿਕ
17. ਕਲੇਸ਼ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ।
18. ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
19. ਕਠੋਰ ਵਾਕ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ । - ਉਤਰਾ...
20. ਬਿਨਾਂ ਬੁਲਾਏ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ । - ਦਸਵੈ...
21. ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਿਠ ਪਿਛੇ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨਾ, ਪਿਠ ਦੇ ਮਾਸ ਖਾਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ ।
- ਉਤਰਾਧਿਐਨ
22. ਰਾਤਰੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਤਿਆਗ ਨਾਲ, ਜੀਵ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
23. ਨਿਰਗੁੰਥ ਮੁਨੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ।
- ਦਸਵੈਕਾਲਿਕ
24. ਜੇ ਭੋਗੀ ਹੈ ਉਹ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਿਬੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਅਭੋਗੀ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸਦਾ ।
25. ਕਾਮ ਭੋਗ ਬੇੜਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਸੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । - ਉਤਰਾ...
26. ਕਾਮ ਭੋਗ ਅਨਰਥਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਹਨ । - ਉਤਰਾ...
27. ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਤਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
28. ਸਾਰੇ ਕਾਮ ਭੋਗ ਅੰਤ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । - ਉਤਰਾ...
29. ਕਾਮ ਭੋਗ ਕੰਡੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਜ਼ਹਿਰ ਹਨ, ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਸੱਪ ਹਨ ।
- ਉਤਰਾ...

30. ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਮ ਭੋਗਾਂ ਨੂੰ ਜਹਿਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖੇ ।
- ਸੂਤਰ...
31. ਜੇ ਆਤਮਾ ਪਾਪ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਪਛਤਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਰੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । - ਸੂਤਰ...
32. ਭੋਗੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ, ਭੋਗ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- ਉਤਰਾਧਿਐਨ
33. ਪੁਛਣ ਤੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਆਖੇ, ਜੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਲਈ ਨਾ ਆਖੇ ।
34. ਸਾਧਕ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪਾਪ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਵੇ ।
35. ਅਗਿਆਨੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੁਤਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਗਦਾ ਹੈ ।
36. ਇੰਝ ਸਮਝੋ ਕਿ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਮੋਹ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਹਿਤ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
37. ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਰਾਗ ਦਵੇਸ਼ ਵਸ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- ਸੂਤਰ...
38. ਗਿਆਨੀ ਸਾਧਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਧਨਾ ਵਿਚ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਰਤਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
39. ਅਣਗਹਿਲੀ ਰਹਿਤ (ਅਪ੍ਰਮਾਦੀ) ਛੇਤੀ ਮੁਕਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।
- ਉਤਰਾ...
40. ਅਣਗਹਿਲੀ (ਪ੍ਰਮਾਦੀ) ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ । ਪਰ ਅਪ੍ਰਮਾਦੀ (ਅਣਗਹਿਲੀ ਰਹਿਤ) ਨੂੰ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
41. ਸਿਆਣਾ ਮਨੁੱਖ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਣਗਹਿਲੀ (ਪ੍ਰਮਾਦ) ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ।
- ਸੂਤਰ...
42. ਇਛਾਵਾਂ ਦੀ ਤਹਿ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ ।
43. ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਚ ਜੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਹਿਤ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ।
- ਉਤਰਾਧਿਐਨ
44. ਜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਸਾਧਨਾ (ਧਰਮ ਪਾਲਣਾ) ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ । - ਦਸ਼ਵੈਕਾਲਿਕ
45. ਲਗਾਵ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ । - ਉਤਰਾਧਿਐਨ
46. ਮਨੁੱਖ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਚੰਗਾ ਕਰਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਉਤਰਾ...
47. ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਸਵਰੂਪ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਚਾਰਿਤਰ (ਭਗਤੀ ਭਾਵਨਾ) ਵਿਚ ਦਰਿਦ੍ਰ ਰਹੇ ।

48. ਪਾਪ ਕਰਮ ਸਾਧੂ ਨਾ ਆਪ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕਰਵਾਏ ।
49. ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਦੀ ਛਪਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
50. ਜੇ ਸਮਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ । ਸਾਧੂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਵੇ । - ਸੂਤਰ...
51. ਜੀਵਨ ਤੇ ਰੂਪ ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਚਲ ਹਨ । - ਸੂਤਰ...
52. ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
53. ਉਮਰ ਤੇ ਜੇਬਨ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਹੈ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
54. ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੀਵ ਨੂੰ ਤੀਰਥੰਕਰ ਗੋਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- ਉਤਰਾ...
55. ਸਵਾਧਿਆਏ ਰਾਹੀਂ ਜੀਵ ਗਿਆਨ ਵਰਨੀਆਂ (ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਕਾਰਣ) ਕਰਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
56. ਜਿੰਦਗੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਬੁਲਬੁਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਘਾਹ ਤੇ ਪਈ ਸਵੇਰ ਸਮੇਂ ਔਸ ਦੇ ਕਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ।
57. ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੋ ਪਰ ਧਰਮ ਨਾ ਛੱਡੋ । - ਦਸ਼ਵੈਕਾਲਿਕ
58. ਮਮਤਾ ਦਾ ਬੰਧਨ ਮਹਾਨ ਡਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ।
59. ਧਨ, ਅਨਾਜ ਆਦਿ ਵਸਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਕਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
60. ਜਿਨਦੇਵ (ਤੀਰਥੰਕਰ ਅਰਿਹੰਤ) ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੀ ਧਰਮ ਹੈ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
61. ਜਿੰਦਗੀ ਇਕ ਪਲ ਵੀ ਵਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ । - ਅਚਾਰਾਂਗ
62. ਸਚ ਤੇ ਸਥਿਰ ਹੋ ਕੇ ਡਟੇ ਰਹੋ ।
63. ਹੋ ਗੋਤਮ ! ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾ ਕਰੋ ।
64. ਬੁਧੀਮਾਨ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰਖੇ । - ਸੂਤਰ...
65. ਝੂਠੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ।